

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

ОСВІТНО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
БАКАЛАВРА

Першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія
галузі знань 22 Охорона здоров'я
кваліфікація: Бакалавр з фізичної терапії, ерготерапії

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
проф. Загірняк М. В.
(протокол № 9 від 29 травня 2019 р.)

Освітня програма вводиться в дію
з 1 вересня 2019 р.

Ректор М.В. Загірняк
(наказ № 183-1 від 3 червня 2019 р.)

Кременчук 2019

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

РОЗРОБЛЕНО І РЕКОМЕНДОВАНО

робочою групою факультету природничих наук КрНУ

Керівник проектної групи

(гарант освітньої програми)

Т. І. Лошицька

«28» 05 2019 р.

СХВАЛЕНО

кафедрою здоров'я людини та фізичної культури КрНУ

протокол від «28» 05 2019 № 10

Завідувач кафедри

здоров'я людини та фізичної культури

О. І. Антонова

ПОГОДЖЕНО

Голова

науково-методичної ради КрНУ

В.В. Костін

«28» 05 2019 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою науково-методичною комісією спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» у складі:

1. Лошицька Тамара Іванівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри здоров'я людини та фізичної культури Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського.

2. Антонова Олена Іванівна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри здоров'я людини та фізичної культури Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського.

3. Гуменний Віктор Степанович, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри здоров'я людини та фізичної культури Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського.

4. Луценко Богдан Олексійович, кандидат медичних наук, завідувач відділення «сестринська справа» комунального вищого навчального закладу I рівня акредитації Полтавської обласної ради «Кременчуцький медичний коледж», лікар.

**1. Профіль освітньої програми зі спеціальності
227 «Фізична терапія, ерготерапія»**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського Кафедра здоров'я людини та фізичної культури
Ступінь вищої освіти	Ступінь вищої освіти: бакалавр
Освітня кваліфікація	Бакалавр з фізичної терапії, ерготерапії
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 227 Фізична терапія, ерготерапія Освітня програма – Фізична терапія, ерготерапія
Офіційна назва освітньої програми	Назва освітньої програми: Фізична терапія, ерготерапія Освітня програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня «бакалавр» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	– Акредитаційна комісія від 03.07.2017 р., протокол № 126 (наказ МОН України від 05.07.2017 № 139 л); – Україна; – 01.07.2017 – 01.07.2022 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	На базі повної загальної середньої освіти, ступеня «молодший бакалавр» (ОКР «молодший спеціаліст»)
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 01.07. 2021 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://prd.kdu.edu.ua/uk http://zl.kdu.edu.ua/uk
2 - Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого в європейський та світовий науково-освітній простір фахівця з фізичної терапії, ерготерапії, що може кваліфіковано здійснювати виховну, реабілітаційну та фізкультурно-оздоровчу роботу з різним контингентом населення, а також сприяти гармонійному розвитку особистості, формуванню життєво-необхідних навичок, розвитку фізичних якостей, зміцненню здоров'я, підготовці до активної трудової діяльності людини з обмеженими можливостями здоров'я.	
3 - Характеристика освітньої програми	

<p>Предметна область</p>	<p>Об'єкти вивчення та діяльності: рухові функції та активність людини, їх порушення та корекція з метою відновлення повноцінної життєдіяльності відповідно до бажань і потреб людини в умовах довкілля.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, зокрема, опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: знання для відновлення та запобігання втрати рухових функцій та активності людини: медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних та дисциплін професійної підготовки; вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності; законодавчої бази; комунікацій у професійній сфері; основ ділового спілкування, основ ділової іноземної мови (мов); професійних компетенцій, прав та обов'язків; основних положень етики.</p> <p>Методи, методики та технології: спостереження, опитування, тестування та вимірювання у фізичній терапії та ерготерапії; обробки інформації; планування та реалізації заходів фізичної терапії та ерготерапії; вербального і невербального спілкування; надання долікарської допомоги.</p> <p>Інструменти та обладнання для контролю основних життєвих показників пацієнта/клієнта; тестування та вимірювання у фізичній терапії та ерготерапії; проведення заходів фізичної терапії та ерготерапії; технічні допоміжні засоби пересування та самообслуговування.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>На реабілітаційну та фізкультурно-оздоровчу роботу з людьми з особливими потребами, які мають різні нозології, активізацію, підтримку та відновлення їхніх фізичних сил та здоров'я, підготовку до професійної діяльності</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Сучасні знання з фізичної терапії, ерготерапії і раціональне використання ефективних засобів і методів у подальшій професійній діяльності.</p> <p><i>Ключові слова:</i> здоров'я людини, фізична терапія,</p>

	ерготерапія.
Особливості програми	Освітня програма (240 кредитів) передбачає такі цикли підготовки, що забезпечує освітній рівень бакалавра: цикл дисциплін загальної підготовки; цикл дисциплін професійної підготовки; цикл професійно-орієнтованої підготовки. Орієнтованість на опанування дисциплін професійно-орієнтованого циклу, а саме: медико-біологічного спрямування, спеціально-теоретичного та спеціально-практичного спрямування, поєднання яких забезпечує формування у студентів основи професійних умінь та навичок.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Рекомендовані фахові первинні посади для випускників: асистент фізичного терапевта; асистент ерготерапевта; масажист; масажист спортивний. Випускник може працювати у лікувально-профілактичних та спортивних закладах, де відбувається реалізація та корекція індивідуального плану фізичної терапії чи ерготерапії з метою покращення функціональних можливостей, здоров'я, адаптації до оточуючих умов осіб різного віку та можливостей.
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою другого циклу FQ-ЕНЕА, 7 рівня EQF-LLL та 7 рівня НРК (другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти). Набуття суміжних кваліфікацій за іншими спеціальностями.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Лекції, лабораторні роботи, практичні та семінарські заняття, самостійна робота на основі підручників, навчальних посібників та конспектів лекцій, консультації із викладачами, підготовка до кваліфікаційного тестового державного іспиту «Крок» та практично-орієнтованого іспиту.
Оцінювання	Контроль знань та умінь студентів здійснюється у формі поточного та підсумкового контролю. Оцінювання рівня знань студентів проводиться за рейтинговою системою. Поточний контроль включає контроль знань, умінь та навичок студентів на лекціях, лабораторних, практичних, семінарських заняттях та під час виконання

	<p>індивідуальних навчальних завдань, контрольних, курсових робіт і проектів. Підсумковий контроль проводиться у формі екзаменів, диференційних заліків, підсумкового контролю.</p> <p>Атестація здобувачів першого рівня вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» здійснюється у формі кваліфікаційного тестового державного іспиту «Крок» та практично-орієнтованого іспиту.</p>
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.
Загальні компетентності	<p>ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 04. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні,</p>

	<p>культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.</p> <p>СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.</p> <p>СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.</p> <p>СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 1).</p> <p>СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.</p> <p>СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.</p> <p>СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.</p> <p>СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 3) та документувати отримані результати.</p> <p>СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.</p>

	<p>СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.</p> <p>СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.</p> <p>СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.</p>
--	---

7 - Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання

<p>ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.</p> <p>ПР 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).</p> <p>ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.</p> <p>ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.</p> <p>ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.</p> <p>ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.</p> <p>ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).</p> <p>ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.</p> <p>ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 4).</p> <p>ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.</p> <p>ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.</p> <p>ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шановливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та</p>

приватність.

ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	75 % професорсько-викладацького складу, задіяного до викладання професійно-орієнтованих дисциплін, мають науковий ступінь та / або вчене звання; фахівці даної галузі знань, які мають певний стаж практичної, наукової та педагогічної роботи
Матеріально-технічне забезпечення	Інструменти або обладнання для контролю основних життєвих показників пацієнта/клієнта; реабілітаційного обстеження та тестування основних функціональних можливостей; проведення реабілітаційних заходів
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання бібліотек мережі Інтернет та освітнього порталу Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського та авторських розробок науково-педагогічних працівників кафедри

9 - Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Кременчуцьким національним університетом імені Михайла Остроградського та іншими університетами України
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програм ЄС Еразмус+ та Горизонт на основі двосторонніх договорів між Кременчуцьким національним університетом імені Михайла Остроградського та навчальними закладами країн-партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе, після вивчення іноземними здобувачами української, російської або

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл дисциплін загальної підготовки			
ОК 1	Українознавство	3,00	д. залік
ОК 2	Іноземна мова	6,00	д. залік
ОК 3	Інформатика	3,00	д. залік
ОК 4	Латинська мова та медична термінологія	6,00	екзамен
ОК 5	Безпека життєдіяльності, цивільний захист	3,00	д. залік
ОК 6	Філософія	1,5	екзамен
ОК 7	Правове регулювання суспільних відносин в Україні	1,5	д. залік
ОК 8	Фізичне виховання	6,00	д. залік
Цикл дисциплін професійної підготовки			
ОК 9	Медична біологія з основами генетики	6,00	екзамен
ОК 10	Анатомія та фізіологія людини	9,00	екзамен
ОК 11	Біохімія, екологія з основами гігієни	3,00	екзамен
ОК 12	Клінічний реабілітаційний менеджмент при дисфункціях внутрішніх органів	4,5	д. залік
ОК 13	Основи загальної та клінічної патології	6,00	екзамен
ОК 14	Вступ до спеціальності	6,00	д. залік
ОК 15	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	3,5	д. залік
ОК 16	Фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем	6,00	екзамен
ОК 17	Психологія	12,00	екзамен
ОК 18	Біомеханіка та клінічна кінезіологія	3,00	екзамен
ОК 19	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем	6,00	д. залік
ОК 20	Загальна теорія здоров'я	6,00	екзамен
ОК 21	Фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності нервової системи	11,00	екзамен

ОК 21	Міждисциплінарна курсова робота	1	КР
ОК 22	Теорія і методика фізичного виховання	5,00	екзамен
ОК 22	Теорія і методика фізичного виховання	1	КР
ОК 23	Фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	6,00	д. залік
ОК 24	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи	9,00	екзамен
ОК 25	Масаж лікувальний, загальний і самомасаж	6,00	д. залік
ОК 26	Теорія, технологія та види оздоровчо-рекреаційної рухової активності	6,00	екзамен
ОК 27	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	6,00	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		152	
Вибіркові компоненти ОП			
Варіант А			
ВБ 1	Психологія здоров'я та клінічна психологія	6,00	екзамен
ВБ 2	Вікова анатомія та фізіологія, фізіологія ЦНС та ВНД	3,00	д. залік
ВБ 3	Оздоровче плавання та гідрокінезотерапія	6,00	д. залік
ВБ 4	Спортивний та профілактичний масаж	4,5	д. залік
ВБ 5	Організація діяльності реабілітаційних закладів	6,00	д. залік
ВБ 6	Оздоровчий фітнес	6,00	екзамен
ВБ 7	Основи курортології та фізіотерапії	6,00	екзамен
ВБ 8	Паліативна допомога та фізична і психологічна реабілітація важко-хворих	6,00	екзамен
Варіант Б			
ВБ 1	Біомеханіка та клінічна кінезіологія	6,00	екзамен
ВБ 2	Вікова анатомія та фізіологія, фізіологія ЦНС та ВНД	3,00	д. залік
ВБ 3	Оздоровче плавання та гідрокінезотерапія	6,00	д. залік
ВБ 4	Спортивний та профілактичний масаж	4,5	д. залік
ВБ 5	Організація діяльності реабілітаційних закладів	6,00	д. залік
ВБ 6	Валеологія рухової активності та оздоровчий фітнес	6,00	екзамен
ВБ 7	Нетрадиційні методи лікувально-оздоровчої роботи	6,00	екзамен
ВБ 8	Легка атлетика та методика її викладання	6,00	екзамен
Дисципліни вільного вибору студента			
ВБ 9	Дисципліна 1* (Спортивні та рухливі ігри)	4,50	екзамен
ВБ 10	Дисципліна 2* (Основи медичних знань)	6,00	д. залік
ВБ 11	Дисципліна 3* (Кінезіотерапія у спеціальних медичних групах)	4,00	д. залік
ВБ 12	Дисципліна 4* (Основи раціонального харчування та дієтотерапія)	3,00	екзамен

Загальний обсяг вибіркового компонента:		61	
3. Практична підготовка			
ОК 28	Ознайомча практика з фізичної терапії та ерготерапії	3,00	д. залік
ОК 29	Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при серцево-судинних дисфункціях	6,00	д. залік
ОК 30	Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	7,50	д. залік
ОК 31	Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при травмах та захворюваннях нервової системи	7,50	д. залік
ОК 32	Атестація	3,00	
Загальний обсяг практичної підготовки:		27	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

КР – курсова робота;

диф. залік – диференційний залік;

* – дисципліни з Переліку дисциплін вільного вибору студента.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів першого рівня вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» здійснюється у формі кваліфікаційного тестового державного іспиту «Крок» та практично-орієнтованого іспиту. Кваліфікаційний тестовий державний іспит «Крок» оцінює відповідність професійної компетентності студента вимогам, визначеним цим стандартом, здійснюється Центром тестування при МОЗ України відповідно до Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів.

Практично-орієнтований іспит оцінює відповідність компетентності студента вимогам, визначеним цим стандартом та освітньою програмою, і проводиться екзаменаційною комісією закладу вищої освіти. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У закладі вищої освіти повинна функціонувати система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на

інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством.

Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» 01.07.2014 №1556-VII.

2. Закон України «Про освіту» 05.09.2017 №2145-VIII.

3. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.

4. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 14.08.1998 р. №251 Про затвердження Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців з вищою освітою напрямів «Медицина» і «Фармація».

5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Видавництво «Соцінформ». - К.: 2010.

6. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 листопада 2014 року № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна № 2).

7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти // Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. №600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. №1648): Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/proekty%20standartiv%20vishcha%20osvita/1648.pdf>

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій

Назва компетентності	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5
Загальні компетентності				
ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Знати законодавчі та системоутворючі документи, що регулюють професійну діяльність.	Дотримуватись законодавства, уміти враховувати чинники які впливають на професійну діяльність фізичного терапевта та ерготерапевта.	Здатність обмінюватися інформацією про законодавчі чинники що впливають на професійну діяльність фізичного терапевта та ерготерапевта.	Бути відповідальним за власні професійні рішення, дотримання рамок професійної діяльності.
ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	Знати законодавчі документи, що стосуються охорони здоров'я, соціального захисту, освіти, фізичного виховання.	Дотримуватись законодавства, моральних норм, професійної етики; вміти отримувати згоду пацієнта/клієнта, або опікунів на проведення заходів фізичної терапії, ерготерапії.	Проявляти повагу до пацієнта/ клієнта; проявляти емпатію; дотримуватись ефективного спілкування; сприймати та поважати потребу пацієнта/клієнта у спілкуванні.	Бути відповідальним за власні професійні рішення, дотримання етичних та юридичних вимог.
ЗК 3. Навички міжособистісної взаємодії.	Знати методи вербального та невербального	Вміти враховувати чинники, які можуть впливати на	Продемонструвати навички уважного слухача та уміння правильно поставити	Бути відповідальним при дотриманні етичних та юридичних вимог,

	спілкування з пацієнтами/клієнтами у різних станах, опікунами, членами сім'ї, близькими та усіма учасниками реабілітаційного процесу.	ефективність спілкування; використовувати відкриті і закриті питання; визначати і інтерпретувати невербальні сигнали спілкування; спілкуватися професійно та зрозуміло з пацієнтами/клієнтами, опікунами, членами сім'ї, близькими та усіма учасниками реабілітаційного процесу; перевіряти чи пацієнт /клієнт розуміє надану інформацію.	запитання; виразити письмову інформацію зрозумілою мовою.	критично аналізувати свої комунікативні уміння та удосконалювати навички спілкування.
ЗК 4. Здатність працювати в команді.	Знати методи ефективного спілкування, менеджменту командної роботи.	Вміти працювати у команді, дотримуватися меж професійної компетентності, етичних та моральних принципів; демонструвати поведінку, яка сприяє формуванню сприятливої робочої атмосфери.	Здатність обмінюватися інформацією з членами колективу, спілкуватися з ними вербально та невербально; дотримуватися відповідного стилю одягу, спілкування та поведінки.	Бути відповідальним при дотриманні етичних, юридичних та професійних вимог.
ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	Знати методи ефективного	Уміти застосовувати знання ефективного	Здатність обмінюватися інформацією, спілкуватися	Бути відповідальним при формуванні спільної мети

	спілкування, основи менеджменту та управління.	спілкування, менеджменту та управління, демонструвати поведінку яка сприяє формуванню мотивації.	вербально та невербально; дотримуватися відповідного стилю одягу, спілкування та поведінки.	та її реалізації.
ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Мати досконалі знання державної мови.	Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово.	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову.	Нести відповідальність за володіння державною мовою на належному рівні.
ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Мати достатні знання іноземної мови.	Вміти застосовувати знання іноземної мови, вміти спілкуватись іноземною мовою.	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів іноземну мову, використовувати іноземну мову у професійній діяльності.	Нести відповідальність за володіння іноземною мовою на належному рівні.
ЗК 8. Здатність планувати та управляти часом.	Знати основи менеджменту.	Вміти застосовувати принципи організаційного управління.	Користуватися засобами комунікації.	Відповідально застосовувати принципи організаційного управління.
ЗК 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Мати знання в галузі інформаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності.	Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології професійній діяльності.	Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та компетентностей.
ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Знати принципи науково доказової практики; сучасні методи пошуку	Вміти використовувати традиційні та новітні інформаційно-	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей; використовувати бібліотечні й інформаційно-	Здатність працювати автономно, нести відповідальність за достовірність зібраної

	інформації; роботи з бібліотечними та інформаційними ресурсами.	комунікаційні технології; вибирати доступні ресурси, такі, як електронні бази даних; демонструвати використання критичного підходу під час процесу інтерпретації інформації.	комунікаційні технології.	інформації.
ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Знати методи пошуку навчальних ресурсів та баз даних, принципів форм і методів навчання; мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	Вміти оцінювати себе критично; вибирати навчальні ресурси; критично аналізувати існуючу реабілітаційну практику, опираючись на сучасні наукові данні; застосовувати знання на практиці, розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Користуватися засобами комунікації; зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефаківців; вивчати досвід колег.	Самостійно вибирати оптимальні навчальні ресурси та впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність; відповідати за професійний розвиток, професійно навчатися з високим рівнем автономності.
ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки.	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї.	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію.	Відповідати за свою громадську позицію та діяльність.
ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного	Знати свої професійні права та обов'язки; принципи науково доказової практики.	Вміти формувати свою професійну відповідальність, діяти відповідно до	Здатність донести свою позицію до фахівців та нефаківців; ефективно формувати комунікаційну	Відповідати за свою професійну позицію та діяльність; відповідати за прийняття рішень у

демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.		неї; приймати рішення застосовуючи принципи науково доказової практики; діяти у межах посадових обов'язків та професійної компетентності.	стратегію у професійній діяльності.	складних умовах.
ЗК 14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Знати соціальні норми природу і суспільство.	Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Чітко доносити особисту позицію.	Мати свою особисту позицію та діяльність; відповідати за прийняття рішень у складних умовах.
ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Знати історію розвитку предметної області, її місце у загальній системі знань про природу і суспільство.	Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Розробляти заходи щодо збереження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства; взаємодіяти з відповідними структурами у розв'язанні соціальних проблем.	Нести відповідальність за збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
СК 1. Здатність пояснювати потребу у заходах фізичної реабілітації, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.	Знати принципи медичної, соціальної та біопсихосоціальної моделей обмеження життєдіяльності;	Вміти пояснити поняття «здоров'я» та шляхи його зміцнення в контексті потреб конкретного	Здатність донести свою позицію до фахівців та нефахівців; співробітництво з широким колом осіб (колеги, керівники, клієнти)	Здатність працювати автономно, нести відповідальність за достовірність озвученої інформації.

	особливості застосування профілактичних та терапевтичних заходів фізичної терапії, ерготерапії та їх вплив на стан здоров'я пацієнта/клієнта.	пацієнта/клієнта; пояснити ефективність використання фізичних вправ та змін оточення для відновлення і підтримки здоров'я; пояснити необхідність профілактичних та терапевтичних заходів фізичної терапії, ерготерапії.	для провадження професійної діяльності.	
СК 2. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.	Знати анатомію, біомеханіку, фізіологію та біохімію рухової активності, фізичний та психічний розвиток людини; процеси, які проходять в організмі під час навчання та контролю рухових функцій.	Вміти пояснити анатомічну будову та функції людського організму; описати будову і функції органів та систем організму; пояснити зв'язок між будовою та функцією основних систем людського організму; аналізувати основні рухові функції людини; описати особливості фізичного та психічного розвитку людського організму.	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних наукових та практичних знань.
СК 3. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.	Основи патології, патофізіології, функціональної анатомії; принципи застосування та вплив	Вміти пояснити реакції організму на ушкодження; загальні принципи і механізми процесів погіршення	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних наукових та практичних знань.

	засобів та методів фізичної терапії, ерготерапії.	стану здоров'я, відновлення та одужання у контексті практичної діяльності у фізичній терапії, ерготерапії; патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної терапії, ерготерапії.		
СК 4. Здатність враховувати медичні, психологопедагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.	Знати основи патології, патофізіології, соціології, психології педагогіки, фізичної терапії, ерготерапії; взаємозв'язок і взаємовплив фізичної, когнітивної, емоційної, соціальної та культурної сфер.	Вміння інтегрувати знання про патологічні процеси та спричинені ними розлади, що стосуються стану конкретного пацієнта/клієнта.	Встановлювати міждисциплінарні зв'язки для досягнення цілей; спілкуватися вербально та невербально.	Відповідально відноситися до поширення та трактування інформації від фахівців медичної, соціальної, педагогічної, психологічної сфери.
СК 5. Здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.	Знати Закони України про охорону здоров'я, етичний кодекс, нормативні документи, що регламентують професійну діяльність; принцип отримання згоди пацієнта/клієнта на проведення заходів фізичної терапії, ерготерапії; особливості впливу стану пацієнта/клієнта та зовнішнього середовища на безпеку	Вміти виявляти фактичний і потенційний ризик, небезпеку для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця, відповідним чином реагувати на неї; узагальнювати усі результати обстеження і складати відповідний план професійних дій, враховуючи усі заходи безпеки та	У разі невизначеності, звертатися по допомогу чи скеровувати пацієнта/клієнта до іншого фахівця сфери охорони здоров'я; у тактовній та зрозумілій формі реагувати на небезпечні дії колег.	Бути відповідальним при дотриманні вимог безпеки.

	проведення заходів; особливості позиціонування та переміщення.	протипокази щодо кожної дії; запобігати небезпеці/ризик, мінімалізувати їх під час фізичної терапії, ерготерапії; безпечно використовувати обладнання; надати первинну допомогу при невідкладних станах.		
СК 6. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 1)	Знати методи соціологічного, педагогічного, клінічного та параклінічного дослідження; основні протипокази і застереження щодо проведення заходів фізичної терапії, ерготерапії; особливості обстеження у фізичній терапії, ерготерапії, спеціальні тести та шкали; етичні та юридичні вимоги ведення документації.	Вміти організувати збір інформації про актуальний стан здоров'я пацієнта/клієнта; складати анамнез; демонструвати чітке логічне обґрунтування вибраної послідовності питань та обстежень; використовувати відповідні методи огляду обстеження та тестування; точно документувати дані обстеження, користуючись логічним форматом, який відповідає професійним інструкціям фахівця і вимогам даного закладу.	Встановлювати міждисциплінарні зв'язки для досягнення цілей; спілкуватися вербально та невербально; консультуватися з колегами, пацієнтом/клієнтом, опікунами, членами сім'ї та іншими учасниками реабілітаційного процесу.	Під наглядом проводити обстеження, тестування, огляд у фізичній терапії, ерготерапії та документувати отримані результати; бути відповідальним при дотриманні етичних та юридичних вимог.

<p>СК 7. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.</p>	<p>Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії Знати основи психології, соціології; основи науково доказової практики та методів прогнозування та планування у фізичній терапії, ерготерапії; моделі встановлення цілей; основні проти-покази і застереження щодо проведення заходів фізичної терапії, ерготерапії.</p>	<p>Вміти оцінити потреби та реабілітаційний потенціал пацієнта/клієнта; трактувати програму та пояснювати її пацієнту/клієнту.</p>	<p>Представляти чітке логічне обґрунтування цілей та програми фізичної терапії, ерготерапії при комунікації із членами мультидисциплінарної команди, пацієнтом чи опікунами; обговорювати відповідні методи втручання/догляду.</p>	<p>Самостійно прагне допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти і реалізувати його власні потреби. Самостійно демонструє уміння обґрунтовувати цілі та програми фізичної терапії, ерготерапії.</p>
<p>СК 8. Здатність ефективно реалізувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.</p>	<p>Засоби методи та форми фізичної терапії, ерготерапії.</p>	<p>Вміти безпечно та ефективно виконувати програму фізичної терапії, ерготерапії; діяти наполегливо та цілеспрямовано; модифікувати обсяг навантаження, зміст та спрямованість занять в залежності від функціонального, психологічного та</p>	<p>У разі невизначеності, звертатися по допомогу чи скеровувати пацієнта/клієнта до інших фахівців; надавати пацієнтові/клієнтові вербальні та невербальні підказки, коректуючи виконання вправ/дій, і, при потребі, перефразувати інструкції; взаємодіяти із членами</p>	<p>Бути відповідальним за ефективну реалізацію програми фізичної терапії, ерготерапії.</p>

		когнітивного стану пацієнта; вибрати необхідний рівень допомоги; визначити частоту занять і тривалість курсу фізичної терапії, ерготерапії; координувати реалізацію індивідуальної програми реабілітації з усіма учасниками реабілітаційного процесу; за необхідності корегувати цілі; обговорити реабілітаційний процес з пацієнтом/клієнтом та/або родичами, опікунами, близькими, іншими фахівцями; надати пацієнтам/клієнтам програму для самостійних занять.	мультидисциплінарної команди, пацієнтом чи опікунами.	
СК 9. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.	Знати основи дидактики, теорії та методики фізичної культури, психології; критерії відповідності заходів фізичної терапії, ерготерапії	Вміти оцінити функціональні можливості та потреби пацієнта/клієнта; обирати методи впливу/догляду,	Налагоджувати обмін досвідом; застосовувати вербальну та невербальну комунікацію з пацієнтом/клієнтом; надавати інформацію в оптимальний спосіб.	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо відповідності заходів фізичної терапії, ерготерапії функціональним можливостям та

	актуальному стану здоров'я, функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.	враховуючи патологію, функціональні розлади, активність та участь особи, контекстні та особистісні фактори; організувати індивідуальні та групові заняття, обирати необхідне обладнання; моніторити стан пацієнта; передбачати та визначати реакцію пацієнта/клієнта на проведення реабілітаційних заходів.		потребам пацієнта/клієнта.
СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 3) та документувати отримані результати.	Знати форми та методи проведення та реєстрації результатів оперативного, поточного та етапного контролю за станом пацієнта/клієнта; критерії досягнення цілей; особливості коректування цілей та завдань в залежності від результатів контролю; критерії оцінювання ефективності самостійної діяльності пацієнтів/клієнтів.	Вміти проводити оперативний, поточний та етапний контроль за станом пацієнта/клієнта та їх документувати їх результати; оцінювати ефективність фізичної терапії, ерготерапії; визначати ставлення пацієнта/клієнта до отриманих результатів; навчати пацієнта/клієнта застосувати методи самоконтролю; дотримуватися	Чітко повідомляти про результати контролю при комунікації із членами мультидисциплінарної команди, пацієнтом чи опікунами.	Самостійно проводити оперативний та поточний контроль за станом пацієнта/клієнта; бути відповідальним за своєчасне та достовірне проведення контролю стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами, за належне документування отриманих результатів.

		стандартизованих протоколів під час вимірювання результатів; інтерпретувати отримані дані; керувати процесом фізичної терапії, ерготерапії.		
СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації.	Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності; підбирати та змінювати засоби, методи і форми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до змінних умов.	Встановлювати відповідні зв'язки з членами мультидисциплінарної команди, пацієнтом чи опікунами для досягнення результату.	Бути відповідальним за своєчасне використання методів саморегуляції.
СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.	Мати спеціалізовані знання про будову тіла людини, її органи та системи; алгоритми надання екстреної долікарської допомоги при невідкладних станах.	Вміти надавати екстрену долікарську допомогу при невідкладному стані.	Пояснити необхідність та порядок проведення заходів екстреної долікарської допомоги. Вміти пояснити недоцільність застосування будь яких заходів нефаківцям.	Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної долікарської допомоги.
СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.	Знати основи психології та дидактики; принципи здорового способу життя; особливості профілактики захворювань та їх	Вміти провадити здоровий спосіб життя та навчати цьому пацієнта/клієнта та/або родичів, опікунів, близьких;	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують до фахівців та нефаківців.	Бути відповідальним за дотримання здорового способу життя; відповідально відноситися до профілактики захворювань, травм та

	ускладнень, травм, неповносправності; прийоми самообслуговування та догляду.	навчати пацієнта/клієнта прийомам самообслуговування, основам профілактики захворювань та їх ускладнень, травм, неповносправності; навчати опікунів та/або родичів прийомам догляду за пацієнтом/клієнтом, залучати їх до реабілітаційного процесу.		неповносправності; прагнути допомогти пацієнту/клієнту чи опікунам зрозуміти та реалізувати прийоми догляду та самообслуговування.
СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.	Знати основи менеджменту, принципи науково-доказової практики.	Вміти удосконалювати професійну діяльність відповідно до сучасних науково-доказових даних.	Встановлювати зв'язки для досягнення цілей; спілкуватися вербально та невербально.	Бути відповідальним за дотримання принципу постійного покращення якості реабілітаційних послуг.

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта фізичним терапевтом при порушеннях таких систем:

1. Серцево-судинна та дихальна системи

Симптоми, синдроми та порушення:

- кашель
- задишка
- запаморочення
- приступ ядухи
- біль
- включення у роботу допоміжних дихальних м'язів
- тахікардія
- ціаноз
- набряк
- аритмія
- посилене серцебиття
- ослаблене дихання
- жорстке дихання, патологічне бронхіальне дихання
- крепітація, хрипи, шум тертя плеври
- коробковий перкуторний звук
- тупий (притуплений) перкуторний звук
- тимпанічний перкуторний звук
- катаральні зміни
- підвищення кров'яного тиску
- зниження кров'яного тиску
- синдром дихальної недостатності
- синдром серцевої недостатності
- бронхообструктивний синдром
- загально інтоксикаційний синдром
- бронхо-легенево-плевральний синдром
- легеневе серце
- накопичення повітря у плевральній порожнині
- накопичення ексудату у плевральній порожнині
- плевральні спайки
- спадання легеневої тканини
- фіброз, склероз
- деструктивні зміни бронхів/легеневої тканини
- гіпер- гіпотонічний криз
- аритмії серця

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація

- перкусія
- аускультация
- функціональні тести
- спірографія
- пневмотахометрія
- пікфлоуметрія
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску

2. Опорно-руховий апарат

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю
- оцінювання активного та пасивного руху □ вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)
- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)
- визначення м'язової витривалості
- визначення рівноваги та координації
- оцінювання рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)
- оцінка стану кукси

3. Неврологічні розлади

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- м'язова атрофія
- порушення м'язового тону
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості

- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи реабілітаційного обстеження:

- опитування
- спостереження
- пальпація
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій
- тести, шкали для оцінки болю, рухових функцій та мобільності

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта ерготерапевтом при порушеннях таких систем:

1.Серцево-судинна та дихальна системи.

а. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- зміни у диханні (задишка, ослаблене, жорстке, патологічне бронхіальне дихання)
- запаморочення
- приступ ядухи
- набряк
- порушення ритму і провідності серця, аритмія, тахікардія
- підвищення/зниження артеріального тиску
- надмірні зусилля під час виконання заняттєвої активності
- втома

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- спостереження
- функціональні тести
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску

– вимірювання частоти серцевих скорочень

б. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

– Бесіда, інтерв'ю

– Інструменти оцінки

в. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

– суб'єктивного ставлення пацієнта/клієнта до власного виконання елементів заняттєвої активності;

– рівня функціональної незалежності пацієнта/клієнта;

– якості та безпеки виконання елементів заняттєвої активності.

Засоби та методи:

– бесіда

– спостереження

– інструменти оцінки

2. Порушення діяльності опорно-рухового апарату

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

– біль

– набряки

– порушення амплітуди руху

– зменшення м'язової сили, м'язова атрофія

– зменшення м'язової витривалості

– порушення функцій суглобів та кісток

– порушення рівноваги та координації

– порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

– опитування, бесіда

– візуальна аналогова шкала болю

– огляд

– оцінювання рухливості суглобів

– визначення м'язової сили

– тести на визначення м'язової витривалості

– тести на рівновагу та координацію

– тести для оцінки довільних рухових функцій

– оцінювання стану кукси

2. Опитування з метою вибору і (обґрунтування) використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

– бесіда, інтерв'ю

– інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

3. Неврологічні розлади

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- порушення м'язового тону
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення функцій жування і ковтання
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення моторно-рефлекторних та мимовільних рухових функцій та реакцій
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування
- огляд
- пальпація
- спостереження
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій

2. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю

– інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

– суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта

– рівня функціональної незалежності

– якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

– бесіда

– спостереження

– інструменти оцінки

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ВПЛИВУ (ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ)

Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем

Засоби та методи:

терапевтичні вправи:

- дихальні
- загально-розвиваючі
- аеробного характеру
- на розтяг та розслаблення м'язів

позиціонування

дихальної гімнастики

звукової гімнастики

мануальні маніпуляційні втручання на грудній клітці

масаж

засоби загартування та водні процедури

Порушення діяльності опорно-рухового апарату

Засоби та методи:

терапевтичні вправи:

- на зменшення болю та набряку
- на розвиток сили
- на розвиток витривалості
- на підтримку амплітуди руху
- на гнучкість
- на мобілізацію суглобів (суглобова гра)
- на рівновагу
- на координацію

тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування протезами, самообслуговування та самодогляд)

позиціонування

масаж

постізометрична релаксація

преформовані фізичні чинники:

- тепло
- холод
- водні процедури
- преформована електрична енергія

Неврологічні розлади

Засоби та методи:

терапевтичні вправи

- з опором (сила та витривалість)

- на підтримку амплітуди руху
  - на розвиток/ відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг)
  - на розвиток/ відновлення рівноваги
  - на розвиток/ відновлення координації
  - на розвиток/ відновлення дрібної моторики
- тренування рухових навичок та умінь* (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування ортезами, самообслуговування та самодогляд)
- позиціонування*
- дихальні вправи*
- мануальні маніпуляції на грудній клітці*
- масаж*

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ ЕРГОТЕРАПЕВТИЧНОГО ВПЛИВУ

1. Використання підготовчих методів і засобів:
Використання преформованих фізичних чинників
  - тепло
  - холод
  - преформована електрична енергія
 Позиціонування
 Мобілізація суглобів
 Сенсорна стимуляція
 Методики фасилітації та інгібіції
 Підбір адаптивних та технічних засобів реабілітації (в т.ч. ортезів та протезів)
2. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою відновлення або розвитку функцій організму:
  - функцій м'язів та суглобів (сили, витривалості, амплітуди руху, мобільності суглобів)
  - функцій мимовільних рухових реакцій
  - довільних рухових функцій (координацію великої та дрібної моторики, зорово-рухову, двосторонню координацію, праксис)
  - моторики і координації органів ротової порожнини о розумових функцій (специфічних та глобальних)
  - сенсорних функцій (зорового сприйняття, вестибулярної, пропріоцептивної функції, сенсорної інтеграції)
3. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою розвитку виконавчих умінь та навичок:
  - рухових умінь та навичок* (стабілізувати тулуб, дотягуватися, хапати, маніпулювати, піднімати, переміщувати предмети тощо) о процесуальних умінь та навичок (ініціювати, підтримувати увагу, планувати та дотримуватися плану дії, організувати, пристосовуватися тощо)
  - умінь та навичок соціальної взаємодії* (вступати в контакт, проявляти емоції, уточнювати, відповідати тощо)
4. Терапевтичне використання заняттєвої активності:
Виконання компонентів заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій), визначених на основі заняттєвого аналізу.

Модифікація та адаптація способів виконання заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій).

Організація виконання заняттєвої активності у наступних сферах:

– активність повсякденного життя (ADLs)

– інструментальна активність повсякденного життя (IADLs)

– відпочинок і сон о освіта о робота о гра о дозвілля о соціальна участь

5. Адаптація інструментів діяльності та середовища життєдіяльності пацієнта/клієнта.

6. Навчання та консультування пацієнтів/клієнтів та членів їх родин.

7. Проведення ерготерапевтичного втручання у групі.